

2012-11-05

Till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Sökande: Aktiebolaget Fortum Värme
samägt med Stockholms stad

Ombud: Advokat Mats Björk
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493, 103 92 Stockholm
Tel. 08-679 73 65, fax 08-611 25 74
mats.bjork@alrutz.se

Saken: Tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och
utökad verksamhet vid Hammarbyverket i Stockholms
kommun.

Aktiebolaget Fortum Värme samägt med Stockholms stad, nedan kallat Fortum Värme, begär härmed tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet vid Hammarbyverket i Stockholms kommun i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges nedan och i bifogad teknisk beskrivning och – i tillämpliga delar - bifogad miljökonsekvensbeskrivning (Bilaga A och B).

1. Orientering

1.1 Allmän orientering

Fortum Värme ägs av Fortum Oy och Stockholms stad och ansvarar för produktion och distribution av fjärrvärme och fjärrkyla i

3658/123

Stockholmsområdet. Dessutom produceras el i egna kraftvärmeverk. Produktion och distribution av fjärrvärme i Stockholm sker i huvudsak i tre fjärrvärmenät; nordvästra, centrala och södra fjärrvärmenätet. Centrala och södra nätet är sammankopplade sedan 2008. Södra nätet är dessutom sammankopplat med fjärrvärmesystemen i Skogås, Huddinge, Botkyrka, Salem och Södertälje genom samarbetsavtal med Södertörns Fjärrvärme AB och Söderenergi AB.

Basanläggning i södra nätet är Högdalenverket, medan Hammarbyverket svarar för mellan- och spetslast.

I Hammarbyverket finns sju värmepumpar, två biooljaeldade pannor (OP1 och OP2), två elpannor samt en anläggning för produktion av fjärrkyla. I värmepumparna utvinns värme ur avloppsvatten från Henriksdals avloppsreningsverk, och del av returvattnet från värmepumparna utnyttjas sedan för produktion av fjärrkyla i fjärrkylaanläggningen. Värmepumparna svarar för en betydande del av mellanlasten i fjärrvärmenätet. Oljepannorna behövs för att värmepumparna ska kunna leverera fjärrvärme med rätt temperatur under vintertid och används som reserv under hela året. Elpannorna utgör enbart reserv. Fjärrkylaanläggningen, tillsammans med anläggningar i Värtaverket svarar för produktion i Fortum Värme fjärrkylanät. I verksamheten vid Hammarbyverket ingår även hantering av bränslen vid Södra Hammarbyhamnen

Hammarbyverkets läge framgår av en till den tekniska beskrivningen bifogad översiktskarta (Bilaga A:1). Vidare har till den tekniska beskrivningen bifogats en plan över anläggningsområdet (Bilaga A:2).

Tillgången på de biooljor som används som huvudsakligt bränsle vid Hammarbyverket har under senare tid blivit alltmer fluktuerande. För att säkerställa försörjningen av biobränsle till konkurrenskraftiga priser i Hammarbyverket avser nu Fortum Värme att vid Hammarbyverket installera en eller två nya pannor för produktion av fjärrvärme med utnyttjande av biopellets. I den nya pannan/pannorna kommer det även finnas möjlighet att elda oljor.

OP1 och OP2 kommer att bibehållas men med minskad drifttid och med en mer utpräglad funktion som spets- och reservpannor.

I anslutning till den nya pannan/pannorna installeras även utrustning för hantering av biopellets.

1.2 Tidigare avgöranden

I beslut den 1 juli 1983 (nr 122/83) lämnade Koncessionsnämnden för miljöskydd dåvarande Aktiebolaget Svarthålsforsen tillstånd enligt miljöskyddslagen att uppföra och driva Hammarbyverket bestående av en värmepumpanläggning (150 MW), två oljepannor (2x140 MW) samt en elpanna (50 MW).

I beslut den 7 mars 1990 (nr 29/90) förlängde koncessionsnämnden igångsättningstiden för ett femte värmepumpsaggregat till utgången av 1991.

I beslut den 13 oktober 1994 (nr 131/94) avgjorde koncessionsnämnden en i 1990 års beslut uppskjuten villkorsfråga.

I beslut den 28 februari 1995 (dnr 245-1994-38476) lämnade Länsstyrelsen i Stockholms län dåvarande Stockholm Energi AB tillstånd att i Hammarbyverket dels installera elfilter i en av oljepannorna (OP1), dels elda med tallbeckolja och andra biobränslen i båda oljepannorna.

I beslut den 8 augusti 1995 (245-1994-24767) lämnade länsstyrelsen Stockholm energi AB tillstånd till utbyggnad av Hammarbyverket med två värmepumpar med en effekt om 25-35 MW vardera.

I dom den 25 november 1999 (M 64-99) avgjorde miljödomstolen prövotidsfrågor uppskjutna i beslutet den 28 februari 1995.

I dom den 18 december 2007 (M 2713-07) föreskrev miljödomstolen nya villkor för en anpassning av verksamheten vid Hammarbyverket till krav i IPPC-direktivet.

En sammanställning av de för Hammarbyverket gällande villkoren bifogas (Bilaga C).

2. Sökt verksamhet

2.1 Nuvarande verksamhet

Värmepumpanläggningen består av sju värmepumpar med en totalt producerad värmeeffekt om ca 245 MW. Som köldmedia utnyttjas R134a och R22.

OP1 och OP2 har en tillförd bränsleeffekt om vardera 120 MW samt är utrustade med rotationsbrännare, ett rökgasåterföringssystem och elfilter. De renade rökgaserna släpps ut genom en ca 100 m hög skorsten.

Elpannorna har en totalt producerad effekt om ca 80 MW.

Bioolja till Hammarbyverket transporteras till Hammarbyhamnen huvudsakligen med pråm som dras av en bogserbåt. Vid Hammarbyhamnen lossas pråmarna till cisterner (ca 6 100 + 3 000 + 3 000 m³). Även direkttransport med tankfartyg förekommer. Eldningsolja transporteras per bil, och lossning sker till en mindre cistern (60 m³). Samtliga cisterner har en spillvattengrop med oljelarm.

Fjärrkylanläggningen har en totalt producerad effekt om ca 40 MW. För närvarande pågår ett projekt som syftar till att öka nämnda effekt till ca 60 MW.

2.2 Planerad verksamhet

Den nya pannan/de nya pannorna kommer att utrustas med brännare och ett kringssystem för att kunna elda pannan/pannorna med biopellets och olja. Biopellets kommer att utgöra huvudbränsle. Vidare kommer pannan/pannorna att förses med utrustning för stoftavskiljning och NO_x-reduktion.

Biopelletts kommer att transporteras till Hammarbyhamnen med båt och/eller pråm som dras av bogserbåt, varefter lossning sker till transportörer som för bränslet till silor. Från silorna transporteras bränslet till en kvarn och därefter till en pulverсило innan det leds till pannan/pannorna. Hanteringen av bränslen från silorna till pannan/pannorna kommer att vara slutet.

2.3 Utsläpp till luft

2.3.1 Nuvarande verksamhet

Från OP1 och OP2 sker utsläpp till luft av främst stoft, svaveldioxid och kväveoxider. I bilaga A redovisas förväntade årsmedelvärden baserad på resultatet av mätningar under åren 2008-2010. Vidare redovisas - som jämförelse - de månadsmedelvärden som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU den 24 november 2010 om industriutsläpp (IED-direktivet). Nämda redovisning sammanfattas nedan.

Eldning med bioolja i mg/Nm³ vid 3 % O₂ och - inom parentes - i mg/MJ tillfört bränsle.

Emission	Förväntat årsmedelvärde	Högsta förväntat årsmedelvärde	IED	Gällande villkor	Förslag till villkor
Stoft	11 (3)	20 (6)	20 (6)	46 (13)	
SO ₂	148 (42)	296 (84)	400 (113)	350 (100)	350 (100)
NO _x	188 (53)	210 (60)	400 (126)	210 (60)	210 (60)

2.3.2 Planerad verksamhet

I bilaga A redovisas olika tekniker för att minska utsläppet av kväveoxider, stoft och svaveldioxid med uppgift om effekt och kostnader. Vidare redovisas utsläppsvärden, baserade på de tekniker som bedöms som skäliga enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Följande sammanfattning kan lämnas.

Utsläppet av *kväveoxider* kan minskas genom katalytisk rening (SCR) eller Icke katalytisk rening (SNCR). SCR är mer effektiv men innebär förhållandevis stora kostnader. Den specifika kostnaden bedöms uppgå till ca 250 kr/kg avskild NO_x , vilket bedöms som oskäligt enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Bedömningen av utsläppsvärden för kväveoxider har därför baserats på SNCR.

Utsläppet av *stoft* kan minskas genom stoftavskiljning med textilt filter eller elfilter. Bedömningen av utsläppsvärden har baserats på textila spärrfilter som bedöms ge den största avskiljningseffekten.

Utsläppet av *svaveldioxid* kan vid behov minskas genom tillsats av svavelabsorbent före filtret.

Med utgångspunkt från SNCR och textila spärrfilter har i bilaga A redovisats förväntade årsmedelvärden och – som jämförelse – de månadsmedelvärden som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU den 24 november 2010 om industriutsläpp (IED-direktivet).

Eldning med biopellets i mg/Nm^3 vid 6 % O_2 och – inom parentes – i mg/MJ tillfört bränsle

Emission	Förväntat årsmedelvärde	Högsta förväntat årsmedelvärde	IED	Förslag till villkor
Stoft	7 (2,5)	15 (5)	20 (7)	
Svaveldioxid	12 (4)	23 (8)	150 (52)	50 (17)
Kväveoxider	131 (45)	150 (52)	150 (52)	
Kolmonoxid	218 (75)	265 (90)	-	265 (90)
Ammoniak	10 (3,4)	10 (3,4)	-	10 (3,4)

Eldning med bioolja i mg/Nm³ vid 3 % O₂ och – inom parentes – i mg/MJ tillfört bränsle

Emission	Förväntat årsmedelvärde	Högsta förväntat årsmedelvärde	IED	Förslag till villkor
Stoft	7 (2)	10 (2,8)	10 (2,8)	
Svaveldioxid	106 (30)	150 (43)	150 (43)	
Kväveoxider	88 (25)	100 (28)	100 (28)	
Ammoniak	10 (3,4)*	10 (3,4)*	-	10 (3,4)*

*Vid 6 % O₂

2.4 Utsläpp till vatten

2.4.1 Nuvarande verksamhet

Nuvarande verksamhet ger upphov till avloppsvatten i form av avloppsvatten från regenerering av jonbytare som används vid avsaltning, avloppsvatten från Hammarbyverkets laboratorium, sotvatten, sanitärt spillvatten, vatten från spolning av golv, pannvatten samt regnvatten.

Avloppsvatten från regenerering av jonbytare och laboratoriet leds till en neutralisationsbassäng, innan de leds vidare till det kommunala spillvattennätet för behandling i Henriksdals avloppsreningsverk.

Sotvatten leds till en sedimentationsbassäng. Klarnat vatten kan återanvändas i processen eller ledas till kommunens spillvattennät. Om återanvändning/avledning till spillvattennätet inte kan ske deponeras sotvattnet. Sotvatten från den nya pannan/pannorna kommer att hanteras på samma sätt.

Sanitärt spillvatten, vatten från spolning av golv och pannvatten leds till det kommunala spillvattennätet direkt.

Regnvatten leds till kommunens dagvattennät.

2.4.2 *Planerad verksamhet*

Planerad verksamhet kommer att ge upphov till samma typer av avloppsvatten. Det totala flödet av avloppsvatten bedöms komma att öka något.

2.5 **Buller**

2.5.1 *Nuvarande verksamhet*

Resultatet av bullerberäkningar, utförda av WSP Akustik AB och redovisade i bilaga A, visar att de riktvärden som Naturvårdsverket rekommenderar för nyetablerad industri avseende buller kvälls- och nattetid överskrids vid vissa byggnader. Fortum Värme har informerat tillsynsmyndigheten samt i samråd med tillsynsmyndigheten påbörjat arbetet med bullerdämpande åtgärder, genom vilka nämnda riktvärde åter ska kunna innehållas. Dessa åtgärder beräknas vara genomförda under 2013.

2.5.2 *Planerad verksamhet*

WSP:s beräkningar visar att det bullervillkor som föreslås nedan under 5 (villkor 13), baserat på Naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri, kommer att kunna innehållas givet att erforderliga åtgärder för bullerdämpning vidtas vid befintlig anläggning och under projektering och upphandling av tillkommande utrustning.

2.6 **Restprodukter och avfall**

En redogörelse för restprodukter och avfall som uppkommer vid anläggningen samt hanteringen av dessa återfinns i bilaga A.

3. Miljökonsekvensbeskrivning

I miljökonsekvensbeskrivningen (bilaga B) lämnas en beskrivning av nuvarande och planerad verksamheten, inklusive en redogörelse för de skyddsåtgärder som vidtas och kommer att vidtas.

Som nollalternativ konstateras fortsatt verksamhet med stöd av gällande tillstånd.

Beträffande lokaliseringsalternativ konstateras att en omlokalisering eller nedläggning av Hammarbyverket får anses uppenbart orimlig. Vidare konstateras att hetvattenpannornas huvudsakliga ändamål är att värma vatten från värmepumparna till rätt temperatur innan detta levereras till kund. Med hänsyn till detta ändamål kan pannorna inte lokaliseras till annan plats än Hammarbyverket.

I miljökonsekvensbeskrivningen redovisas även alternativa utformningar vad avser förbränningsteknik och rökgasrening. Vald förbränningsteknik – pulverbrännare – bedöms vara lämplig med hänsyn till pulverbrännarnas reglerbarhet och även ge låga utsläpp till rimliga kostnader. Samtliga rökgasreningstekniker som ansökan avser uppfyller kraven på BAT enligt tillämpligt BAT Reference Document (BREF).

Slutligen lämnas uppgifter för att bedöma miljöeffekter och effekter på hushållningen med resurser som den sökta verksamheten kan innebära. Följande sammanfattning kan lämnas.

Planerade anläggningsarbeten och de transporter som anläggningsarbetena förutsätter bedöms kunna påverka omgivningen temporärt genom buller, vibrationer och damning. Vidare kan vissa trafikstörningar uppstå.

Under driftskedet bedöms miljöeffekter kunna uppkomma genom buller och utsläpp till luft. Buller från verksamheten kommer inte att kunna urskiljas från annat buller annat än i anläggningens absoluta närhet. Utsläppen till luft bedöms som begränsade. De bedöms vidare - utifrån de spridningsberäkningar som bolaget utfört - vara utan betydelse för möjligheterna att innehålla gällande miljö kvalitetsnormer.

Samråd har skett med Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholm stad och Storstockholms Brandförsvär genom ett möte den

18 november 2011, med Stockholm Vatten genom ett möte den 5 december 2011, med övriga statliga myndigheter som kan antas bli berörda genom utskick av information samt med enskilda som kan antas bli särskilt berörda, berörd allmänhet och berörda organisationer genom en annons i pressen och i annonsen utlysta möten den 26 januari och den 13 februari 2012. En redogörelse för det genomförda samrådet bifogas (Bilaga D).

I beslut den 25 februari 2012 har länsstyrelsen konstaterat att den sökta verksamheten skall anses ha betydande miljöpåverkan. En kopia av detta beslut bifogas (Bilaga E).

4. De allmänna hänsynsreglerna

4.1 Kunskapskravet (2 §)

Fortum Värme har bedrivit verksamhet med produktion av värme och kyla under lång tid och har därmed skaffat sig den kunskap som krävs för verksamheten enligt 2 kap. 2 § miljöbalken.

4.2 Försiktighetskravet (3 §)

Genom de skyddsåtgärder som Fortum Värme vidtagit och avser att vidta bedöms negativa effekter kunna begränsas i skäligen utsträckning. Åtgärderna bedöms motsvara bästa teknik enligt vad som framgår av det BREF-dokument som är relevant för verksamheten. Försiktighetskravet i 2 kap. 3 § bör därmed vara uppfyllt.

4.3 Produktvalskravet (4 §)

En redogörelse för de kemiska produkter som används i den nuvarande verksamheten respektive kommer att användas i planerad verksamhet samt för hanteringen av dessa produkter lämnas i bilaga A. Genom det miljöledningssystem som tillämpas och kommer att tillämpas för anläggningen säkerställs att produktvalskravet innehålls såväl vid val av nya kemiska produkter som då möjligheter till ersättning av valda produkter med mindre farliga alternativ uppkommer.

4.4 Hushållnings- och kretsloppskravet (5 §)

Värmepumparna vid Hammarbyverket producerar värme ur avloppsvatten från Henriksdals avloppsreningsverk. Ur viss del av det kalla vattnet från värmepumparna produceras sedan fjärrkyla. Därmed utnyttjas energi i avloppsvattnet som annars skulle gå till spillo. I övrigt utnyttjas biobränslen, och den nu sökta utökningen kommer att innebära att biobränsleförsörjningen till Hammarbyverket stabiliseras. Sökt verksamhet får därmed anses vara i linje med de krav som ställs i 2 kap. 5 § miljöbalken.

4.5 Lokaliseringskravet (6 §)

Som angivits ovan under 3 bedöms en omlokalisering eller nedläggning av Hammarbyverket som uppenbart orimligt. Vidare bedöms någon alternativ lokalisering av den planerade pannan/pannorna inte vara möjlig med hänsyn till det huvudsakliga ändamål som pannorna har (att öka temperaturen i vatten från värmepumparna).

Vald lokalisering bedöms inte stå i konflikt mot något av de intressen som anges i 3 och 4 kap. miljöbalken. Något hinder med hänsyn till 2 kap. 6 § 2 st. kan således inte föreligga.

För det område inom vilket Hammarbyverket är lokaliserat och till vilket även den planerade utbyggnaden lokaliserats gäller en av Stockholms kommun antagen detaljplan. Som framgår av bifogad kopia av plankartan (Bilaga F) står den sökta verksamheten inte i strid mot gällande detaljplan.

5. Villkor

Av skäl som redovisas nedan under 6 föreslår Fortum Värme att mark- och miljödomstolen ska skjuta upp avgörandet av frågan om villkor för läckage av köldmedium från värmepumparna under en provotid. Bolaget åtar sig att under provotiden utreda möjligheterna att utveckla den metod för utsläppsmätningar som tillämpas och åtar sig att till mark- och miljödomstolen redovisa resultatet

av denna utredning, med förslag till slutligt villkor, senast två år efter det att mark- och miljödomstolens dom vunnit laga kraft. Som provisorisk föreskrift bör det nu gällande villkoret för läckage kunna gälla, det vill säga följande.

P1. Läckaget av köldmedium från värmepumpsaggregat får som riktvärde och är inte överstiga två procent av installerad mängd R134a och tre procent av installerad mängd R22. Riktvärdesberäkningen skall baseras på ett rullande medelvärde för de tre senaste kalenderåren.

Fortum Värme förslår följande slutliga villkor.

1. Verksamheten, inklusive åtgärder för att begränsa vatten- och luftföroreningar samt andra störningar för omgivningen ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden i ansökningshandlingen och i övrigt i målet angett eller åtagit sig om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. För start och stopp av panna samt vid torkeldning av murverk ska inte gälla några utsläppsvillkor som gäller i anläggningen i drift.
3. Utsläppet av svaveldioxid från befintliga oljepannor (OP1 och OP2) får som årsmedelvärde inte överskrida 100 mg/MJ tillfört bränsle.
4. Utsläppet av kväveoxider från befintliga oljepannor (OP1 och OP2) får som årsmedelvärde inte överskrida 60 mg NO₂ per MJ tillfört bränsle.
5. Utsläppet av svaveldioxid vid eldning med biopellets i den nya pannan/pannorna får som årsmedelvärde inte överstiga 50 mg/m³ vid 6 % O₂ normal torr gas.

6. Utsläppet av ammoniak från den nya pannan/pannorna får som årsmedelvärde inte överskrida 10 mg/m^3 vid 6 % O_2 normal torr gas.
7. Utsläppet av kolmonoxid vid eldning med biopellets i den nya pannan/pannorna får som dygnsmedelvärde inte överskrida 265 mg/m^3 vid 6 % O_2 normal torr gas vid 95 % av driftdygnet under ett kalenderår.
8. Sotvatten får endast avledas till spillvattennätet via en sedimenteringsbassäng eller motsvarande anordning. Halten suspenderade ämnen och pH i utgående vatten till spillvattennätet får inte överstiga 10 mg/l respektive understiga 6,5 eller överstiga 11. Kontroll ska ske genom mätning en gång per år. Om de föreskrivna värdena inte innehålls, ska villkoret anses uppfyllt om en åtgärd vidtas och förnyad mätning inom tre månader visar att värdena innehålls.
9. Om oljehalten i utgående vatten från oljeavskiljare, mätt som oljeindex, överskrider 50 mg/l ska oljeavskiljaren utan dröjsmål saneras.
10. Bolaget skall genom effektivisering och hushållning sträva efter att minska den egna energianvändningen i verksamheten. Energianvändningen skall följas och årligen inrapporteras till tillsynsmyndigheten.
11. Åtgärder skall fortlöpande vidtas för att minska mängden avfall som uppkommer i verksamheten.
12. Mottagning och hantering av bränslen ska ske på sådant sätt att damning, lukt, förorening och andra olägenheter förebyggs.
13. Till och med den 31 december 2013 får buller från verksamheten som riktvärden inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

50 dB(A) dagtid, måndag-fredag (kl. 07-18)
40 dB(A) nattetid (kl. 22-07)
45 dB(A) övrig tid.

Från och med den 1 januari 2014 ska ovan angivna värden istället gälla som begränsningsvärden.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22-07).

14. Innan verksamheten eller någon väsentligt del därav upphör ska bolaget till tillsynsmyndigheten ge in en plan avseende efterbehandling av de föröreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.
15. Bolaget ska inom tre månader efter det att den nya pannan/pannorna tagits i drift upprätta ett reviderat kontrollprogram som anger mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetod.

Fortum Värme föreslår inte något villkor för utsläpp av stoft från OP1 och OP2 eller för utsläpp av stoft och kväveoxider från den nya pannan/pannorna. Inte heller föreslås något villkor för utsläpp av svaveldioxid vid eldning med flytande bränslen i den nya pannan/pannorna. Anledningen härtill är att de föreskrifter som implementeringen av IED-direktivet kommer att resultera i bedöms utgöra tillräcklig reglering i dessa delar.

Vidare har Fortum Värme valt att inte föreslå något villkor motsvarande villkor 1 i domen den 18 december 2007 (se bilaga C). Nämnade villkor reglerar i vilken omfattning fossil eldningsolja får användas i Hammarbyverket och ger utrymme för tillsynsmyndigheten att föreskriva villkor för utsläpp av svavel, stoft och kväveoxider från eldning med fossil eldningsolja. Enligt 16 kap. 2 § 4 st. miljöbalken ska sådana villkor inte föreskrivas för anläggningar som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen

(2004:1199) om handel med utsläppsrätter, vilket Hammarbyverket gör. Dessutom finns inte något behov av den i villkoret föreskrivna delegeringen, eftersom Fortum Värme föreslår villkor som omfattar utsläpp av svaveldioxid och kväveoxider från eldning med fossil eldningsolja och då utsläppet av stoft regleras av NFS 2002:26.

6. Kontroll

En sammanfattande redogörelse för nuvarande och planerad kontroll återfinns i den tekniska beskrivningen.

Det villkor som gäller för läckage av köldmedia (villkor 7 i miljödomstolens dom den 18 december 2007) kontrolleras för närvarande genom årliga tömningar av värmepumpsystemet för vägning av köldmedia. Dessa tömningar är ett förhållandevis komplicerat förfarande som enbart genomförs för att följa eventuellt läckage och som i sig riskerar att ge upphov till betydande läckage av köldmedia och även olägenheter från arbetsmiljösynpunkt. Var tredje år genomförs dock revision av värmepumpens kompressor vilket innebär att köldmedia måste tömmas ut och kan i samband med det vägas. Fortum Värme vill ersätta de årliga tömningarna som görs under åren mellan ordinarie kompressorrevisioner (dock inte tömningen vid revision) med kontinuerliga utsläppsmätningar. Sådana mätningar utförs redan idag, men tyvärr är osäkerheten i dem relativt stor. Fortum Värme avser att undersöka möjligheterna att utveckla mätmetoden och reducera mätosäkerheten till en acceptabel nivå. Av det skälet har bolaget föreslagit att mark- och miljödomstolen ska skjuta upp avgörandet av frågan om villkor för nämnda läckage under en prövotid (se ovan under 5).

7. Aktförvarare m.m.

Som aktförvarare föreslås registrator Miika Tiainen, Länsstyrelsen Stockholms län, Hantverkargatan 29, Stockholm. Postadress: Box 22067, 104 22 Stockholm. Telefonnummer 08-785 41 58.

Huvudförhandling kan hållas vid Hammarbyverket.

8. Yrkanden

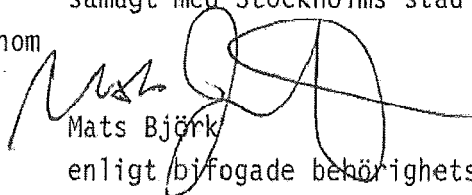
Fortum Värme yrkar

- tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till fortsatt och ändrad verksamhet vid befintliga anläggningar vid Hammarbyverket, Stockholms stad, för produktion av värme i oljeeldade pannor (OP1 och OP2) med en total, installerad tillförd effekt om 240 MW, inklusive fortsatt hantering av oljebränslen vid verket och vid Hammarbyhamnen, produktion av värme i värmepumpar och elpannor, produktion av fjärrkyla och produktion av el i en vattenturbin placerad i utgående spillvattenflöde samt
- tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att vid Hammarbyverket anlägga och ta i drift en ny biopelletseldat panna/pannor med en installerad, tillförd effekt om uppemot 180 MW samt att anlägga och ta i drift de anläggningar som krävs för hantering av bränslen för detta värmeverk.

Fortum Värme begär omedelbar verkställighet av den dom vari sökt tillstånd meddelas.

Aktiebolaget Fortum Värme
samägt med Stockholms stad

genom

Mats Björk

enligt bifogade behörighetshandlingar